

ери», що протоколює «прорив цифрового у фізичне» та «появу обчислюваності як онтогеології».

«Нова естетика» — це також і про естетичну систему, пов'язану з художньою продуктивністю. Попри численні дискусії про вплив цифрових технологій на мистецьке виробництво та естетичну оцінку, донедавна мало обговорювалося питання цифрової мови як автономного об'єкта. Міркуючи над цим, виникає кілька запитань. По-перше, як цифровізація світу вплинула на наше естетичне сприйняття? По-друге, як цифровізація світу у формі нової естетики змінила спосіб створення мистецтва нині? Відповіді на ці запитання передбачають значно більше, аніж опис стилізації GUI або останніх оновлень програмного забезпечення iPhone, — осмислення процесу оцінювання цифрових феноменів і предметів цифрового мистецтва. Тим більше сьогодні, коли будь-який тип цифрових зображень, зокрема візуальне мистецтво, піддається квантуванню та дискретизації, у результаті яких безперервна реальність перетворюється на набір змінних.

В. Миславський

ВІДКРИВАЮЧИ АРХИВИ (ДО 110-РІЧЧЯ КІНОТЕАТРУ «АМПІР»)

V. Myslavskyi

OPENING THE ARCHIVES (FOR THE 110TH ANNIVERSARY OF THE “AMPIR” CINEMA)

Цього року виповнилося 110 років від дня відкриття кінотеатру «Ампір», найбільшого та найрозкішнішого в Харкові. Кінотеатр цей належав кінопрокатнику та кінопродюсеру Дмитру Івановичу Харитонову.

У Державному архіві Харківської області збереглися документи, згідно з якими Дмитро Харитонов 20 вересня 1907 року звернувся до харківського губернатора з проханням про дозвіл на відкриття кінотеатру «Аполло», за адресою: вулиця Московська, 8. 12 жовтня 1907 року дозвіл на відкриття кінотеатру було отримано. Кінотеатр мав зал для глядачів на 190 місць. Через деякий час Харитонов відкриває прокатну контору «Аполло», яка розміщувалася поруч із кінотеатром за адресою: вул. Московська, № 6.

Починаючи з 1909 року, Дмитро Харитонов починає фінансувати перші кіно постановки українських авторів. За три роки вийшло близько десяти фільмів: «Як вони женихалися, або Три кохання в мішках», «Бувальщина, або На чужий коровай очей не поривай», «Москаль-чарівник», «Кум мірошник, або Сагана в бочці», «Сватання на вечорницях», «Як ковбаса та чарка, то минеться й сварка» та ін.

У 1912 році кінопрокатна контора «Аполло» перетворюється на Т/Б «Д. І. Харитонов». Реорганізована фірма розширює діяльність. Відкриваються філії в Одесі, Києві, Петербурзі, Катеринодарі, Уфі та інших містах. У цей же час на Сумській, 5 закінчилося будівництво шестиповерхового прибуткового будинку Дмитра Харитонова. 3, 4, 5, та 6 поверхи здавалися в оренду. Родичі та родина Харитонова проживали на 2 поверсі. На 1 поверсі та у підвалі розміщувалася кінопрокатна контора Т/Б «Д. І. Харитонов». Відповідно до архівних документів, 7 червня 1912 року архітектор А. І. Горохов закінчив проект двоповерхового розкішного кінотеатру, будівництво якого передбачалося у дворі будинку Харитонова. Кінотеатр, який дістав назву «Ампір», був чудово оформлений. На першому поверсі знаходився

вентильований зал для глядачів на 800 місць з балконом, на другому — просторе фойє з дзеркалами і колонами. Вхід до кінотеатру розміщувався з боку вулиці Сумської. Демонстрація фільмів супроводжувалась акомпанементом симфонічного оркестру, що складався із 30 музикантів. Це був один із найкращих кінотеатрів Російської імперії. Урочисте відкриття кінотеатру відбулось 27 березня 1913 року.

У 1915 році фірма Т/Б «Д. І. Харитонов» займає одне з лідируючих місць у кінобізнесі Російської імперії. На відміну від власників різних кінокомпаній, Харитонов уважав за краще вести бізнес самостійно. Йому вдалося створити велику мережу філій своєї кінопрокатної контори, налагодити зв'язок із іноземними кінофірмами, почати видавати журнал про кінематограф «Южанин». Харитонов всерйоз задумався і про власне кіновиробництво.

Харитонову вдалося в найкоротший термін залучити до роботи практично всі найкращі сили російської кінематографії, і його фірма дуже швидко зайняла лідируючу позицію.

Після Жовтневого перевороту Харитонов разом зі знімальною групою переїжджає до Одеси. Тут він збудував знімальний павільйон (нині «Одеська кіностудія»). Фільми, зняті в Одесі у 1918–1919 роках, також мали приголомшливий успіх у глядачів. Однак коли Одесу зайняли війська Червоної армії, Харитонов вирішує емігрувати. У листах до друзів він ділився інформацією про свою кінематографічну діяльність у Німеччині, а пізніше у Франції.

У 1920-х роках будинок і кінотеатр Харитонова були націоналізовані більшовицькою владою. Кінотеатр дістав нову назву «Держкіно № 1». У 1930-ті роки кінотеатр перейменували на «Ім. К. Лібкнехта». Колишній «Ампір», як і раніше, мав статус першоекранного кінотеатру. Прем'єри всіх найважливіших фільмів традиційно проходили в цьому кінотеатрі. У роки Другої світової війни кінотеатр продовжував роботу. Він обслуговував солдатів та офіцерів Вермахту. Репертуар кінотеатру складали винятково німецькі фільми. Після повернення радянської влади до Харкова кінотеатр продовжив свою роботу. У 1950-ті роки поряд з колишнім будинком Харитонова було споруджено нову будівлю у стилі «сталінський ампір». Кінотеатр було перебудовано. Фойє на другому поверсі переобладнали на другий зал для глядачів. А фойє кінотеатру розмістилося на першому поверсі нової будівлі. Реконструйований кінотеатр дістав нову назву — «1-й комсомольський». У такому вигляді він проіснував найдовше.

Після розпаду СРСР співробітники кінотеатру приватизували його. Під назвою «Слобожанський» він проіснував кілька років. Надалі після закриття приміщення кінотеатру здавалися в оренду різним фірмам. У 2007 році кінотеатр був викуплений однією з фірм. Після тривалого ремонту та перебудови відкрився ресторан «Харитонов». До сторіччя кінотеатру у 2013 році на фасаді будівлі було встановлено меморіальну дошку.